

موسویان: اتحاد ایران و آمریکا می تواند عراق را نجات دهد

تهران و واشنگتن پیش از آنکه بحران عراق منجر به یک جنگ تمام عیار شیعه و سنی شود باید با کمک یکدیگر به حل آن فایق آیند.

تاریخ: ۲۱ تیر ۱۳۹۳ - ۱۱:۳۴

کد خبر: ۳۴۵۴۰۴

عصرخبر - امیرحسین موسویان، عضو سابق تیم مذاکره کننده ایران در المانیتور نوشت: سوریه و عراق در شرف در فرو رفتن به سمت هرج و مرج کامل و تبدیل به یک سومالی دیگرند که هر گوشه آنان را جنگ سالاری به دست بگیرد و پناهگاهی امن برای گروه های تندرو و تروریست گردند. ترس عمده، همانطور که پرزیدنت اوباما در ۲۲ ژوئن ابراز داشت، این است که این گروه ها که اینک زمین هائی را در عراق و سوریه به تصرف خود درآورده اند، در صورت عدم مقابله، بر قدرتشان افزوده شود. منطق حکم می کند که در صورت تحقق چنین وضعیتی همانطور که این تهدید از سوریه به عراق سرایت کرد کشورهای دیگر را نیز در بر بگیرد و تمامی منطقه را بی ثبات کند.

تهران و واشنگتن پیش از آنکه بحران عراق منجر به یک جنگ تمام عیار شیعه و سنی شود باید با کمک یکدیگر به حل آن فایق آیند.

تهدید عمده دیگر این است که در ادامه تحولات جاری گروه های تروریستی به اختلافات شیعه و سنی دامن زده و یک جنگ مذهبی تمام عیار را به راه اندازند. در صورت بروز این وضعیت درگیری موضعی عراق می تواند به یک جنگ منطقه ای منجر شده و بازیگران اصلی را در منطقه، اعم از دولت ها و گروه های شبه نظامی را وارد صحنه جنگ کند.

اوباما با نظریه فرستادن سربازان آمریکائی به عراق مخالفت نموده و در عوض پیشنهاد "یک راهبرد هدفمندتر" و "یافتن شریک و آموزش نیروهای نظامی محلی" را مطرح کرده است. اما در واقع این کاری است که آمریکا ظرف ۱۰ سال گذشته مشغول به آن بوده است و میلیاردها دلار برای آمریکا هزینه در بر داشته است. با این همه تا این لحظه نتیجه آن سرمایه گذاری ها و تلاش ها این بوده است که پلیس و ارتش عراق، در موصل دومین شهر بزرگ عراق، و در دیگر شهرهای استان انبار، به محض مشاهده ستیزه جویان اسلحه ها را بر زمین گذاشته و شهرها را تسلیم کردند.

این دیگر رازی سر به مهر نیست که گروه داعش از سوی برخی افراد در کشورهای عربی حوزه خلیج فارس حمایت مالی می شود.

در حالی که بالاترین مقامات آمریکا، از جمله پرزیدنت اوباما، اوج گیری نیروهای تروریستی در سوریه و عراق را تهدیدی برای امنیت ملی آمریکا قلمداد کرده اند، این نگرانی عمیق و مشترک می تواند به عنوان ستونی برای همکاری میان ایران و آمریکا تلقی شود. ایران و آمریکا هر دو با یک نیروی تروریستی روبرو هستند که اینک هم سرزمین نسبتا بزرگی را به اشغال درآورده و هم صدها میلیون دلار پول نقد بانک مرکزی موصل را ربوده و در

اختیار خود دارد.

منافع و نقاط مشترک تهران و واشنگتن را در مهار بحران عراق می توان به شرح زیر برشمرد:

- جلوگیری از یک جنگ مذهبی-فرقه ای همه جانبه
- مخالفت با فروپاشی نظام فعلی عراق که پس از سرنگونی صدام مستقر گردید
- امنیت عبور نفت در خلیج فارس
- جلوگیری از فروپاشی سیستم حکومتی دولت-ملت در خاورمیانه
- جلوگیری از دخالت نظامی آمریکا در منطقه
- دور نگاه داشتن منابع نفتی از دست تروریست ها
- حفظ تمامیت ارضی عراق
- تشکیل یک دولت فراگیرتر در عراق به منظور جلوگیری از خشونت های فرقه ای و نیز ایجاد اتحاد جهت مقابله با نیروهای یاغی و تروریستی

راه پیش رو

در حالی که ایران و آمریکا می باید متفقا نهادهای امنیتی و نظامی عراق را تقویت کنند نقش ایران در همکاری با آمریکا در سه جبهه متفاوت کلیدی است.

• همانطور که سناتور دایان فین ستاین، سناتور ایالت کالیفرنیا اظهار داشته است ایران می تواند نقش عمده ای در جلوگیری از یک جنگ شیعه و سنی با بهره گرفتن از نفوذ خود در میان گروه های شبه نظامی شیعه در عراق بازی کند.

• با توجه به رابطه تاریخی و نفوذ در عراق و آشنائی با پیچیدگی های سیاسی و اجتماعی عراق، ایران می تواند نقش اساسی در سازمان دهی سیستم امنیتی عراق به منظور ردیابی فعالیت های گروه های تندرو و نهایتا از هم پاشیدن آن ها بازی نماید.

• بحران عراق بدون خاتمه دادن به بحران در سوریه امکان پذیر نیست. بحران این دو کشور، امروز بیش از هر زمان دیگر، در هم تنیده شده اند. تحلیلگران بسیاری معتقدند که بدون حضور ایران هر نوع ابتکاری برای غلبه بر نیروهای مخرب تروریستی محکوم به شکست است. در حالی که کنفرانس های ژنو در مورد سوریه از نظر بالینی مرده اند ایران می تواند در یک چارچوب جدید، تحت نظارت سازمان ملل به تلاش های جهانی در این زمینه کمک موثری نماید.

در عین حال، دولت اوباما و جامعه جهانی باید به تامین کنندگان مالی گروه های تروریستی فشار آورده و فعالیت های آنان را متوقف کنند. مبارزه با پیروان بن لادن، که فطرتا دشمن حکومت عربستان سعودی و دیگر

کشورهای پادشاهی عرب هستند، برای حکومت عربستان امری حیاتی است.

ایران، آمریکا و عربستان سعودی با همکاری یکدیگر و با استناد به فتاوی رهبران دینی شیعه و سنی می توانند اتحادی را تحت لوای اسلام شکل دهند که درعین مبارزه با نیروهای تندرو حکومتی فراگیرتر را در عراق سازمان دهد. برای تحقق یک حکومت فراگیرتر در عراق همکاری دولت عراق ضروری است و کمک ایران در ایران زمینه از جایگاه خاصی برخوردار است.

یکی از تاکتیک های نیروهای تروریستی، پوشش دادن فعالیت هایشان تحت لوای جنگ شیعه و سنی است. تا این لحظه این تاکتیک هم به تصرف آرام و بدون مقاومت شهرهای سنی نشین در عراق کمک کرده و هم وسیله ای برای جذب نیرو توسط این سازمان ها تروریستی بوده است. برای مقابله با این تاکتیک باید تلاش شود که تروریست ها از بقیه اهل تسنن، که مخالف این بربریت به نام دین هستند، متمایز شوند. به این منظور باید بجای لفظ "ستیزه جویان سنی" از "تکفیری ها" و یا بطور ساده "تروریست ها" را در موقع ارجاع به آنان استفاده نمود.

نشانه ها حاکی از آن است که دکترین راهبردی آمریکا کاهش حضور نظامی آن کشور در منطقه خاورمیانه و تقویت نیروهای آمریکائی در منطقه اقیانوس آرام است. ایران از این راهبرد استقبال می کند. در صورت حل مسئله هسته ای، ایران به عنوان قدرت منطقه و با ثبات ترین کشور منطقه می تواند آمریکا را در دوران گذار راهبرد مذکور، و حتی پس از آن، برای ایجاد ثبات پایدار در منطقه کمک نماید. همکاری ایران و آمریکا برای جلوگیری از فروپاشی عراق به عنوان یک دولت و یک ملت امری حیاتی است.